

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

**Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування**

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

**на проект Закону України про внесення змін до
Виборчого кодексу України щодо присутності народних депутатів
України на засіданнях виборчих комісій (реєстр. № 4473)**

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування за дорученням Голови Верховної Ради України Д. Разумкова на своєму засіданні 16 червня 2021 року (Протокол № 74) розглянув проект Закону України про внесення змін до Виборчого кодексу України щодо присутності народних депутатів України на засіданнях виборчих комісій (реєстр. № 4473 від 08.12.2020), внесений народним депутатом України Н. Шуфричем.

Метою законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці до нього, є надання можливості народним депутатам України бути присутніми на засіданнях виборчої комісії, у тому числі при підрахунку голосів та встановленні результатів голосування, на виборчій дільниці в день виборів чи в день повторного голосування у приміщенні, де проводиться голосування.

Для досягнення поставленої мети проектом Закону пропонується внести відповідні зміни до частини восьмої статті 36 Виборчого кодексу України, якою встановлено вичерпний перелік осіб, які мають право бути присутніми без дозволу чи запрошення відповідної комісії на засіданнях виборчої комісії, у тому числі при підрахунку голосів та встановленні результатів голосування, на виборчій дільниці в день виборів чи в день повторного голосування у приміщенні, де проводиться голосування. При цьому частина дев'ята вказаної статті не виключає можливість присутності й інших осіб, крім визначених частиною восьмою статті 36 Кодексу, на засіданні виборчої комісії, але тільки з дозволу або на запрошення цієї комісії, про що має бути прийнято відповідне рішення.

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування звертає увагу, що Кодексом належної практики у виборчих справах, ухваленим

Венеціанською комісією на 52-ій сесії, визначено, що лише транспарентність, неупередженість і незалежність від політично мотивованого маніпулювання забезпечить належне керування виборчим процесом від початку передвиборчої кампанії до закінчення обробки результатів виборів. Для забезпечення належного проведення виборів або принаймні усунення серйозних підозр у порушеннях на всіх рівнях – від загальнонаціонального до рівня виборчої дільниці – слід створювати незалежні, безсторонні виборчі комісії.

Всеукраїнська громадська організація «Громадянська мережа «ОПОРА» у висновку до законопроекту відзначає, що Європейська комісія за демократію через право (Венеціанська комісія) неодноразово наголошувала, що вибори мають організовуватися неупередженими та безсторонніми органами адміністрування виборів. Їх неупередженість забезпечується, у тому числі, через гарантування невторчання в їх роботу з боку інших органів влади.

Центральна виборча комісія у висновку звертає увагу, що право присутності на засіданнях виборчої комісії та у приміщенні, де проводиться голосування, у вказаних у частині восьмій статті 36 Виборчого кодексу України осіб кореспондується з їхніми правами на участь у виборах, а закріплене Кодексом обмеження кола відповідних суб'єктів спрямоване на забезпечення, зокрема, реалізації виборчих прав громадян України, належної організації роботи виборчих комісій, правопорядку в день голосування, під час підрахунку голосів виборців та встановлення результатів виборів, а також унеможливлення забороненого частиною четвертою статті 32 Кодексу вторчання в діяльність виборчих комісій.

Комітет Верховної Ради України з питань антикорупційної політики у висновку від 19 січня 2021 року щодо законопроекту дійшов висновку, що він не містить корупціогенних факторів, що можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень, та відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету у висновку від 27 січня 2021 року щодо законопроекту дійшов висновку, що він не матиме впливу на показники бюджету та, у разі його прийняття, може набрати чинності у термін, визначений авторами проекту Закону України.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у висновку від 19 січня 2021 року до законопроекту зазначає, що наділення парламентарів правом присутності на засіданні виборчих комісій виглядає необґрунтованим, оскільки Верховна Рада України не здійснює контрольних чи будь-яких наглядових повноважень у виборчому процесі. Водночас як орган законодавчої влади Парламент має чітко визначені у Конституції України повноваження у сфері виборчого процесу, які обмежуються лише призначенням окремих видів виборів і формуванням складу Центральної виборчої комісії.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії, беручи до уваги висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету та всебічно обговоривши питання, Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до Виборчого кодексу України щодо присутності народних депутатів України на засіданнях виборчих комісій (реєстр. № 4473), внесений народним депутатом України Н. Шуфричем, за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.

Співдоповідачем на пленарному засіданні з зазначеного питання визначено народного депутата України, Заступника Голови Комітету, голову підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії А.Загоруйко.

Голова Комітету

А.КЛОЧКО